

◆ ST. OLAV ◆

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigr. Undset, Lars Eskeland
ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 4 - OSLO - TELEFON 23743

INNHold: Hellig Olavs minne. — En relikvie av vår helgenkonge og dens historie. — I Nidaros. — To norske helgenbilleder. — Pastor Riesterer 75 år. — Herhjemme — og derute.

RETT + OG + SANNHET

Hellig Olavs minne.

*Tyst gjennom seklers gang,
båret av klokkeklang,
toner som atterljom fedrenes
bønn:*

*Olav, vår helgendrott,
du har av Herren fått
evig de hellige blodvidners
lønn.*

*Alltid Guds Kirke
signer ditt virke,
og over Norge, mens tidene
går,
lyser ditt navn som en soldrøm
i vår.*

*Hil dig, vår martyrdrott.
Høit har din trone stått,
herlig for Hvite Krist gav du
ditt blod.*

*Sterkt var ditt kongekrav.
aldri du bøiet av,
myndig og fast du i trengslene
stod.*

*Nu fra det høie
skuer dit øie
kjerlig til Norge, hvor Kirken
på ny.
åpner sin favn og gir sjelene ly.*

Olavstatue fra Tanum kirke i Brunlanes. Antagelig fra midten av 1200-årene.

(melodi nr. 146.)

*Over din helligdom
forfallets tider kom
styrtet blev fedrenes storverk i
grus.*

*Øde lå Stiklestad.
glemt blev ditt minnekvad,
plyndret og lukket Guds hellige
hus.*

*Og mens det skumret,
slektene slumret — —
Men ved Guds trone du stod
som vår tolk,
Olav, i bønn for ditt land og
ditt folk.*

*Lagnad så loyndomsfull — —
atter vårt arvegull
loftes av hender med vigsel
fra Rom.*

*Atter ditt minnekvad
lyder på Stiklestad,
gjenreist står Nidaros strålende
dom.*

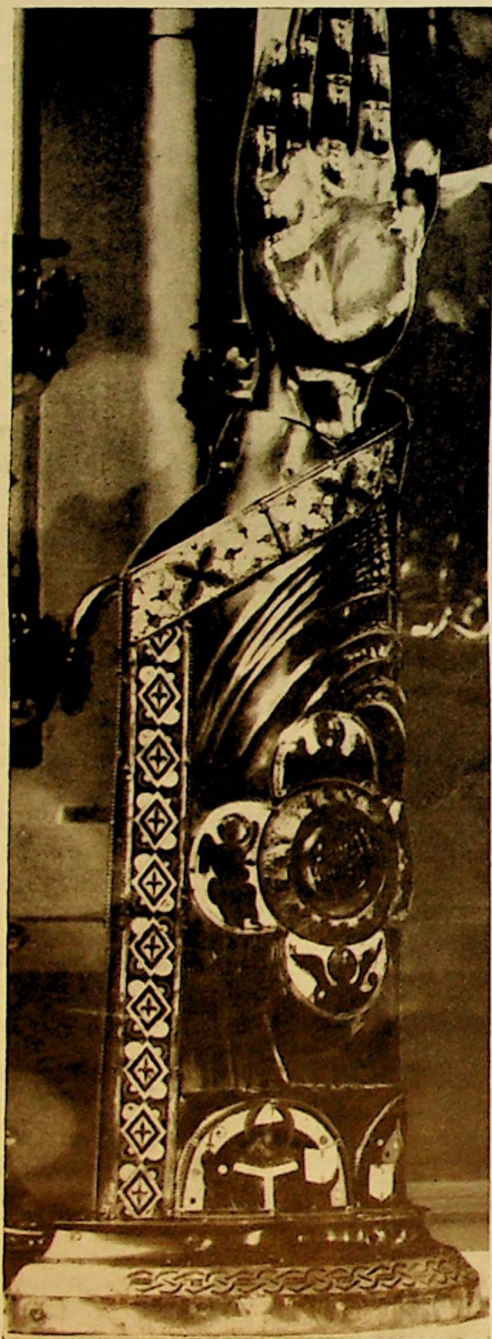
*Lær oss å virke
tro for Guds Kirke,
fredløse hjerter og søkende sinn
fore din forbønn til sannheten
inn.*

K. Kjelstrup.

En relikvie av vår helgenkonge og dens historie.

Av Mgr. Dr. K. KJELSTRUP

Det er forholdsvis få som vet at St. Olavs kirke i Oslo er i besiddelse av den eneste eksisterende autentiske relikvie av vår store helgenkonge, den såkalte «*Helligdoms-arm*». Den har sin plass i nisjen under Maria-alteret i kirkens venstre sideskib og har ført en altfor ubemerket tilværelse til å være en så kostelig skatt. Man har vel vært redd for at en utstilling av

„St. Olavs Helligdoms-Arm“ i sitt gjemme.

relikvien skulde bli oppfattet som «tilbedelse» eller annen overtroisk kultus. Og når man kjenner litt til fordommene mot våre fedres gamle Kirke innen visse kretser av den eldre generasjon, kan man nok forstå denne frykt. Nu burde det vel imidlertid være forbi med den tid, da man lot protestantiske vrangforestillinger om Moderkirken bestemme ens handlemåte. Og fordomsfullheten er vel også nu litt mindre. Det vil derfor sikkert glede mange å høre at *nu til Oslo vil relikvien bli utstillet på Maria-alteret, synlig for alle*. St. Olavskirkens kosteligste klenodie skal ikke mer stikkes bort.

Historien om hvorledes relikvien er kommet til Norge, ja til en norsk katolsk kirke, er imidlertid så interessant at den fortjener å kjennes. «St. Olavs Helligdoms-arm» er en bronsearm, smykket med gull og emalje i senmiddelalderlig stil — et mesterverk av gullsmedkunst — og kronet av en sølvhånd med oprakte fingre. Den inneholder imidlertid ikke, som man før trodde på grunn av relikvie-gjemmets form, et ben av St. Olavs høire arm, men ett av hans leggben. Ved reformasjonen blev denne «helligdoms-arm», sammen med masser av andre kirkelige skatter og kostbarheter, av den danske konges utsendinger ført til København, hvor størsteparten — deriblandt, som bekjent, Sankt Olavs store sølvskrin — blev omsmeltet. Helligdoms-armen hadde sin plass i «Det kongelige Kunstkammer» (det nuværende Nationalmuseum) i København helt siden Christian d. V's dager.

Der var det biskop Laurentius *Studach*, Apostolisk Vikar for Sverige, la merke til relikvien. Han hadde i 1856 foretatt innvielsen av den første katolske kirkebygning i Norge etter reformasjonen — Christiania og hele Syd-Norge hørte nemlig under hans jurisdiksjon — og nu vilde han så gjerne skaffe denne kirke en relikvie av helgenkongen, hvis navn den hadde fått. Han fikk da den gode idé å gjøre enkedronning *Josephine* (den nuværende svenske konges bestemor) som var en from katolikk og varmt interessert for Kirkens sak i Norden, opmerksom på relikvien. Det skjedde da både enkedronningen og biskopen i 1861 var i Christiania og deltok i høitideligholdelsen av St. Olavs-dagen. Dronningen lovet straks å gjøre hvad hun kunde. Nedenfor gjengis nogen aktstykker fra St. Olavs kirkes arkiv som beretter hvordan det gikk for sig. De er overmåte interessante og bør kjennes.

Dokument nr. 1.

Utdrag av Protokollen for St. Olavs kirkes Syndikat.

Møte 5 august 1862.

De ærede Herrer af Syndikatet bleve indbudne til at underholde sig med Herr Pastor Bernhard,*) som i Hans Højær-

*) Denne pastor A. Bernhard, som i en lang rekke av år virket i Stockholm, må ikke forveksles med pater Bernard som virket i Nordpol-misjonens tjeneste (i Finnmark, på Island

værdighed den apostoliske Vikars Navn er kommen for at bringe os St. Olavs Reliquie. Efter at de havde besigtiget den blev det besluttet, at Syndikatet skulde følge med Processionen med Lys i Haanden . . . .

Dokument nr. 2.

Skrivelse fra Hans Højærverdighet den Apostoliske Vikar i Stockholm Mgr. J. L. Studach til pastor J. C. Lichtlé, sogneprest til St. Olavs kirke. (Oversatt fra tysk).

Det gjør mig ondt at jeg efter min hjemkomst fra Rom (av grunner som jeg tidligere har omtalt) er blitt hindret i å feire kirkevielsesfesten med Dem i Christiania iår, især da jeg hadde håpet å berede Dem en overraskelse ved selv å bringe Dem St. Olavs-relikvien. Jeg vil allikevel ikke undlate nu etterpå i all korthet å gjøre Dem bekjent med hvordan denne for oss så kostelige relikvie er kommet i min besiddelse.

De husker nok at vi begge ifjor hadde den lykke å feire St. Olavs-festen i Christiania i nærvær av Hennes Majestet enkedronning Josephine av Sverige og Norge, og hvorledes jeg nyttet denne anledning til å gi Dronningen opplysning om den eneste ennu eksisterende relikvie av den store martyrkonge samt å be henne om å yde oss sin velvillige hjelp, så St. Olavs kirke i Christiania kunde komme i besiddelse av den. Den fromme og høihjertede dronning var straks villig og lovet å gjøre et forsøk. Hun gjorde en henvendelse fra Stockholm i august 1861.

Den omhandlede relikvie, som ifølge tradisjonen består av Olav den helliges høire armben, fantes i det danske Nasjonal-museum i Kjøbenhavn, hvor den har vært helt siden Norges underkuelse fant sted og Nidaros domkirke blev plyndret av danskene. Hennes Majestet dronning Josephine henvendte sig følgelig til kong Fredrik d. VII av Danmark og bad om å få relikvien som gave, og hun had ikke forgjeves. Det var i februar 1862 at dronningen mottok den ønskede relikvie tillikemed en egenhendig skrivelse fra kongen (som jeg vedlegger) og en edelig erklæring fra museums-direktørens side om at den av kongen oversendte relikvie er — når undtas relikvieregjettet — identisk med den som i sin tid blev bragt fra Trondhjem til Kjøbenhavn. Få dager derefter overgav dronningen mig den dyrebare relikvie med det oppdrag å overlevere den og de omtalte dokumenter som gave til St. Olavs kirke i Christiania.

Av dokumentene vil De se, hr. sogneprest, hvordan det forholder sig med det oprinnelige relikvieregjet — nemlig at det originale, kostbare og kunstrike hylster fremdeles er i Kjøbenhavn. Det relikvieregjet, hvori relikvien kommer til Dem i Christiania, er altså bare en efterligning av denne original, men efterligningen er på Hans Majestet kong Fredriks foranstaltning utført med den største omhu og troskap, og enhver som har sett originalen må innrømme at kopien er mesterlig utført.

Kong Fredrik har således handlet meget klokt. Kongen har jo på den ene side oppfylt dronning Josephines bønn som dreiet sig om relikvieregjetts innhold, men han har på den annen side tilfretsstillet Kjøbenhavnermuseets ønske som gjerne vilde beholde original-hylsteret. Måtte Gud gjengjelde

o. s. v.) og i 1869, da Nordpol-misjonen ophevedes, blev den første Apostoliske Prefekt for Norge.

både kong Fredrik og dronning Josephine hvad de har gjort for oss, og måtte han nådig høre de bønner som St. Olavs menighet i Christiania sikkert vil opsende for sine store velgjørere.

Deres hengivne

† Laurentius Studach

Biskop av Orthosia (in partib. inf.)
Apostolisk vikar for Sverige og Norge.

Mgr. dr. Kjelstrup med relikvien.
(man ser det i dok. nr. 4 omtalte segl.)

Dokument nr. 3.

Skrivelse fra kong Fredrik VII til enkedronning Josephine.

Deres Majestet.

Det har været mig overmaade kjær at modtage Deres Majestæts Brev, kun gjør det mig ondt, at der er hengaatt saa lang en Tid, forinden det har været mig muligt paa en tilfredsstillende Maade at løse den Opgave, Deres Majestet har stillet mig. Dette haaber jeg imidlertid nu at være skeet, og meget vil det glæde mig, om Deres Majestet deri vil se et Bevis paa mit Venskab for Dem.

Da jeg ved hvad en Reliquia vil sige, har jeg taget mere Hensyn til den end som til dens ydre Gjemme. Jeg har derfor ladet gjøre en aldeles nøiagtig Kopi af det originale Opbevarings-Gjemme, og har tilføjet den Sølvhaand som mangler paa Originalen.

Den virkelige Reliquia, som er kommen fra Norge, har jeg indlagt i denne medfølgende Sølvvarm, og haaber derved at have imødekommet Deres Majestæts Ønske, «at faa det hele saa komplet som muligt».

Vore constitutionelle Forhold her have forhindret mig i, ligefrem at sende Deres Majestæt Original-Sølv-Armen, og derfor tillader jeg mig, som oven berørt, at sende denne Kopi, som jeg ledsager med den Attest, at man ei kan se Forskjel paa den ægte og paa den, som her ligger for Deres Majestæt.

Gid jeg paa denne Maade har været i Stand til at opfylde Deres Majestæts Ønske, da vil det i Sandhet glæde

Deres tro hengivne Ven

Frederik R.

Christiansborg d. 3. Februar 1862.

Dokument nr. 4.

Erklæring fra Direktøren for «Det Kgl. Kunstkammer» i Kjøbenhavn.

Undertegnede, der efter Hs. Majestæts Befaling har ladet forfærdige et nøiagtigt Fac-simile af det Reliqui-Gjemme, der lige siden Christian den Vtes Tid bevaredes ved Det Kgl. Kunstkammer og antoges at indeholde en Reliqui af St. Olaf, bevidner paa Ære og Samvittighed, at det Been, som nu er indlagt i Efterligningen, er det samme, som er overleveret mig med det originale Gjemme, og at jeg ikke har nogen Grund til at tro eller antage, at dermed i Tidernes Løb er foretaget nogen Forandring eller Ombytning.

Idet jeg bekræfter dette med min Underskrift, tilføjer jeg herved, at denne Reliqui, der paa grund af Gjemmets Form ansaaes for at være af St. Olafs Arm, forlængst er erkjendt at være af hans Ben, er afgivet efter ministeriel Til-ladelse, og forsyner jeg endvidere selve Reliquien, ligesom dette Document med den Samlings Segl, under hvis Bevaring det senest har været.

Kjøbenhavn d. 28. Januar 1862.

Thomsen.

Så vidt aktstykkene.

Av «Dokument nr. 1» synes det å fremgå at relikvien er blitt ført inn i St. Olavs kirke i høitidelig prosesjon, hvorunder syndikatsmedlemmene har brennende vokslys. Det har således sikkert vært en stor og uforglemmelig dag for St. Olavs menighet.

K. Kjelstrup.

I Nidaros.

Et dikt av nylig avdøde Wilhelm Krag.

*Træd stilt, træd stilt ind i Nidaros,
her gaar Du paa hellig grund.
Her leved Norge sin stolteste dag,
her randt og dets bitreste stund.*

*St. Olav lagdes i sølverskrin
og sattes i Trondhjems dom.
Straalende stod den der højt mod nord
og skinned til selve Rom.*

*Solen skinned paa kirkens spir,
og vide gik Norges ry.
Da mørkned nød over landet,
og solen gik væk bag sky.*

*Mørket blev stort over Norges land,
skjændet vor frie jord.
Og Olavs hellige sølverskrin
blev ranet fra alterbord.*

*Taarne og tinder styrted i grus,
murene stod for fald.
Og Olavs hellige kirkekor
blev brugt av fienden til stald.*

*Saa randt da atter vor frihetsvaar,
spired trods seklers kulde,
og langsomt reistes Sankt Olavs dom
fagert som før af mulde.*

*— Gud la den altid deroppe staa
og vide om verden skinne!
Der er, som vor friheds hjerteblod
endnu er gjemt derinde.*

*Thi her leved Norge sin stolteste dag,
her randt og dets bitreste stund.
Træd stilt, træd stilt ind i Nidaros,
her gaar Du paa hellig grund.*

Trondheims domkirke.

To norske helgenbilleder.

Disse to billeder er malt på fløiene til den gamle Harran kirkes alterskap, som har ført en nokså omtumlet tilværelse. Det blev nemlig for flere år siden ført over til England av en mr. Guest og frue, som hadde kjøpt gården Gartland på hvis grunn kirken står. Da imidlertid ungdomslaget i bygden ønsket å sette kirken i sin gamle stand, blev det gjennom statsråd Aavatsmark rettet en henvendelse til myndighetene om å søke å få erhvervet kirkens gamle alterskap tilbake. Ved hjelp av den norske legasjon i England kom man i forbindelse med mrs. Guest som var så elskverdig å skjenke de to fløier tilbake til kirken.

St. Olav er her avbildet med hodet halvt til venstre, brunt hår og skjegg, iført sort platerustning med blå og hvite lys og

rød kappe samt flat rød hatt med gul besetning, med en hellebard hvis blad er sort med hvite lys og hvis skaft er gråaktig i venstre hånd, og et brunt ciborium med gule lys i den høire. Ved hans føtter ligger til venstre en gul drage med grønne sjatteringer, gul ring om halsen og med brunskjegget manns-hode som bærer en gul krone. Marken er gulbrun og bakgrunnen dannes av et høit grått brystvern og en himmel som er blågrønn øverst, grålig nedentil.

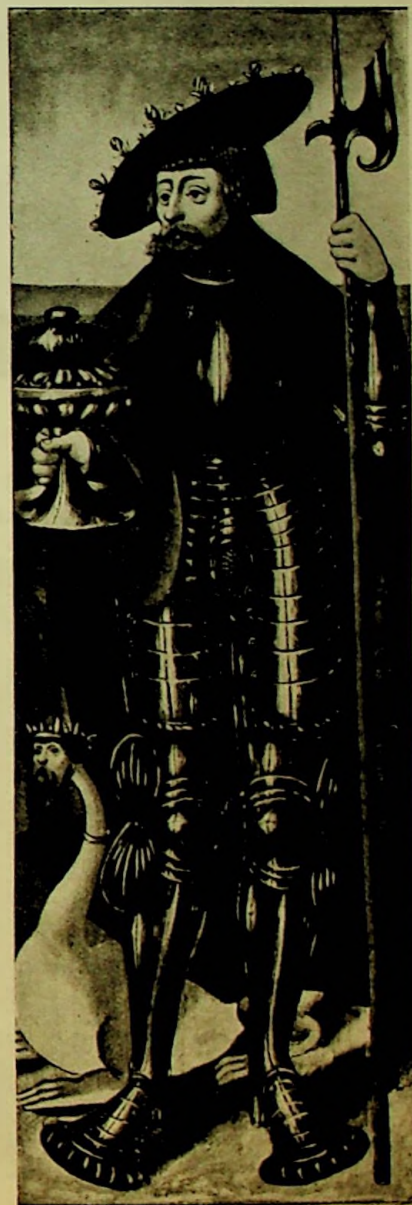
St Sunniva har hodet dreiet halvt til høire, brunt hår, rød kjole, grønn kappe. Med begge hender holder hun et stort klippestykke, grått med litt gulgrønt.

Maleriene er efter sitt stilpreg og draktene å dømme, nordtysk arbeide fra 1ste halvdel av 1500-årene.

(Efter antikvar A. Bugge.)

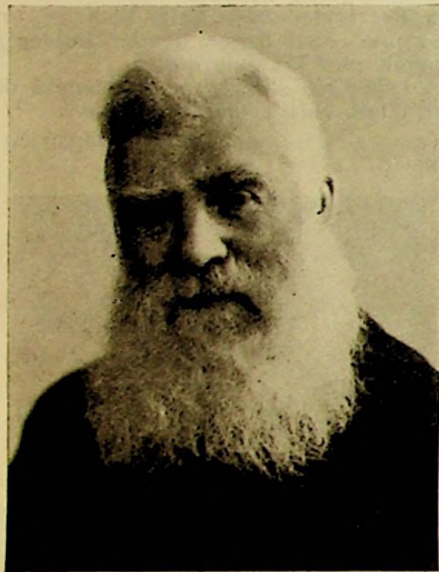
Den hellige Sunniva. Maleri på alterskapsfløi fra Harran kirke.
1ste halvdel av 1500-årene.

Hellig Olav. Maleri på alterskapsfløi fra Harran kirke.
1ste halvdel av 1500-årene.

Pastor C. Riesterer 75 år.

„Hvad er 75 år i et menneskes liv? Vapor et fumus!“ — således begynner pastor Riesterer et brev til dette blads redaksjon forleden — og der fortsettes: „der er jo intet mere igjen av dem; antagelig fordi de aldrig har været noget.“ Dette er den gamle prests ord om

Pastor C. Riesterer.

sig selv — en Herrens tjeners ydmyke peken på hvor lite årenes *antall* har å si for den som ikke arbeider for det forgjengelige. Vapor et fumus — ydmyke ord, men så sant som det er en av menneskesjelens skjønneste evner å kunne føle takknemlighet og kunne uttrykke denne takknemlighet i ord, så må det være oss forundt å bryte gjennom den ydmykhetens borg som gamle ærverdige pastor Riesterer har bygget sig, og bringe ham en takk for den nidkjære iver hvormed han alltid har holdt den hellige ild vedlike, hvis vapor et fumus er henfart med de 75 år. En ildsjel, en flammende ild har alltid pastor Riesterer vært — en ild som lyste og varmet søkende sjeler hjem til Moderkirken, men som også kunde brenne og svi de, som i urene hensikter nærmet sig det som var ham hellig.

I 53 år har han levd her i Norge — i 48 år som prest. Det var den 2nen august 1885 at den unge Elsasser blev presteviet i Trondheim. For første gang siden reformasjonens innførelse i Norge, meddelte ved den anledning atter en katolsk biskop dette hellige

sakrament her i landet — intet under at høitideligheten formet sig som en stor begivenhet og fulgtes med inderlig deltagelse av alle katolikker i hele norden.

Norge hadde jo ikke dengang sitt eget katolske blad, men det danske „Nordisk Ugeblad“ for 16de august s. å. bringer en lang beskrivelse av kirkefesten. Det var viebiskopen av Mecheln i Belgien, mgr. van den Branden de Reeth som — da de skandinaviske land dengang kun var apostoliske prefekturer hvis overhyrder ikke var biskoper — foretok vielsen og han ankom den 24de juli efter et par dagers ophold i det daværende Christiania til Trondhjem, hvor han blev mottatt av den apostoliske prefekt Bernard og sognepresten Dumahut. Lørdag den 25de meddeltes tonsuren og de 4 lavere vielser, søndag den 26de subdiakonaten, onsdag den 29de — på St. Olavs-dagen — diakonaten og endelig søndag den 2nen august selve den hellige prestevielse. Kirken var overfylt og det gripende ceremoniell fulgtes med dypeste andakt.

Så blev for den unge pastor Riesterer Olsoktiden knyttet sammen med hans prestegjerning — den tok sin begynnelse da, som hans liv 27 år før var begynt på samme tid. Og hele hans gjerning har stått i St. Olavs tegn, i St. Olavs tjeneste. Fenget biskopens betagelse av Stiklestad, da hs. høiærverdighet dagen efter reiste derut og leste den hellige messe i en fattig katolsk familie på stedet, idet han etterpå uttrykte et levende ønske om å se reist et kapell her til St. Olavs ære, i det unge prestesinn? Ja, biskopens ord blev gnisten til den glødende begeistring som reiste det nuværende valfartskapell på det hellige sted. Mange år ligger mellem

Prestevielsen i Trondheim d. 2nen august 1885.

I midten biskop mgr. van den Branden de Reeth. Ved biskopens høire hånd prefekt Bernard — ved biskopens venstre hånd sogneprest Dumahut. Like toran biskopen kneler pastor Riesterer.

da og nu — men når nu den gamle pastor Riesterer sier i sitt brev om sine 75 år: „der er jo intet igjen av dem; antagelig fordi de aldri har været noget,“ — da peker vi på kapellet på Stiklestad — vi, alle vi norske katolikker, som nu har et *synlig* mål hver Olsok-dag å sende våre tanker på valfart til, kan vi ikke selv personlig være tilstede. Den samme messe, som St. Olav hentet styrke og kraft i — den samme messe feires nu foran krusifikset på det sted hvor St. Olav tegnet korset med sitt blod.

I ca. 40 år var pastor Riesterer sogneprest i Trondheim — og før noen annen tok han arbeidet for valfartene til Stiklestad op. Der er her ikke plass til blott tilnærmelsesvis å redegjøre for pastor Riesterers arbeide for denne sak likeså litt som for hans arbeide for å få reist kapellet. Alle som kjenner til å virke for en ide vil innstinktsmessig forstå, *hva*d pastor Riesterer har satt inn av kraft, begeistring, klokskap og mot for å kunne nå frem slik som han gjorde. Vel, — han bygget ikke forgjeves for Herren selv var jo byggmester — men å få mennesker til å forstå dette, til å tro på muligheten av å overvinne de materielle vanskeligheter krevet den tro, som flytter selv norske fjelle.

Han hadde den tro — hans mange oprop i bladene bærer vidnesbyrd om: „vi går uførtroent med de lyseste forhåpninger til gjerningen. St. Olav har gjort mirakler før, han kan gjøre mirakler igjen. Han får gjøre for oss det mirakel, vi trenger her“ — skriver han et sted. Og annet sted sier han i samme forbindelse: „De som har tro som et sennepskorn, de kan flytte bjerge, se mirakler og få bønnhørelser. Hvem er det som sier det? Vårherre selv! Har Han kanskje noensinne gjort sitt ord tilskamme? Derfor må vår tro atter vokse så meget, vi må atter ære St. Olav i katolsk ånd og igjen lære og be med tillit til hans hjelp. La oss gjøre det og se og erfare, at Guds kraft er den samme nu som før.“

Pastor Riesterer blev ikke skuffet — kapellet står der og vidner om troen som livets sterkeste kraft.

Men det er gitt at ei menneske, en prest, en katolsk prest i et protestantisk land især, må møte megen motstand og mange motstandere i sin kamp for å værge sitt helligste eie for alt det og alle de, som vil forsøke å knuse troen — i alle tilfeller den sterke offerglade tros utslag på jorden. Vi kjenner alle til, hvor pastor Riesterers navn og person har vært i forgrunnen i de senere år — men selv motstandere har gitt ham attest for å være „en lærd og høit kultivert personlighet, som det alltid er en fornøielse å utveksle meninger med,“ (Christiansands Tidende 20. juli 1928.)

„Hvad er 75 år i et menneskes liv?“ *Dette!* Dette blant annet, for *sjelesørgeren* pastor Riesterer har også hatt en ild, som har lyst for sognebarnene hans med stille god varme. Vapor et fumus fra *denne ild* er også gjennom årene steget opover —.

Så bringer „St. Olav“ nu den gamle ærværdige Kristi stridsmann sin hilsen til 75-årsdagen. Vi har forsøkt å vise hvad der er igjen her på jorden av de 75 år — utad og innad — vi har søkt å vise at „det blomstrer og gror — i ditt plogjernes spor.“

Så sender vi vår hilsen til det skjønnne Sylling, hvor pastor Riesterer nu som søstrenes rektor utdanner arbeidere i Herrens vingård med samme hellige iver som før. Dagens spørsmål finner ham alltid våken — hans interesse er usvekket — hans kjærlighet til Kirkens sak like sterk — ad multos annos.

ANMELDELSE

CREDOS JULINUMMER. I julinummet av Credo leser man en meget interessant artikkel av fru Undset om Ramon Lull fra Palma. I tilknytning til denne merkelige skribent redegjør fru Undset for forholdet mellom kristne, jøder og muhammedanere i Middelalderen. Hun påpeker en rekke momenter, som ofte er blitt oversett, men som må taes i betraktning for å nå frem til en objektiv vurdering av de kristnes opptreden overfor jøder og muhammedanere i Middelalderen. — Dessuten inneholder juliheftet bl. a. en fortrinlig fremstilling av pater Menzinger S. J. om forløsningen og bebodde verdener, hvor den lærde forfatter på naturvidenskapelige basis påviser at der ikke foreligger videnskapelige grunner for å anta at livets vidunder skulde ha gjentatt sig på en annen klode, men at det er mange grunner for å forkaste en slik antagelse. — I en utmerket artikkel om Vulgata forteller baronesse Rosenørn-Lehn om denne bibelutgaves opprinnelse og betydning. — Mgr. Assarson fremhever i en interessant artikkel det inkonsekvente ved de liberale svenske teologers antikatolske front.

H. J. I.

F. Nikes

— vår gamle avholdte trosfelle er avgått ved døden etter lang tids sykeleie. Avdøde som har arbeidet en menneskealder hos juveler David Andersen, kom som ganske ung hertil fra Tyskland for å stille sin kunst i det norske håndverks tjeneste, og mange og vakre er de arbeider som han har utført. Han var en from, god og elskverdig mann som vant sig venner overalt ved sin hjertelige og opmuntrende måte å være på, en kjærlig ektefelle og omhyggelig og pliktoppfyllende familiefar, hvis død til tross for hans høie alder har vakt almindelig sorg og deltagelse. R. I. P.

Herhjemme: —

FRA FERIEKOLONIEN. Tirsdag den 27. juni samledes 20 gutter i St. Halvards prestegård for å reise til feriekolonien i Sylling. Været var ikke det aller beste, men det bedret sig under turen og ved fremkomsten strålte solen fra en skyfri himmel. — Arbeiderforeningens lokale, som var vårt hjem for tre uker, ligger vakkert innringet av løv- og nåletrær og med utsikt ut over Tyrifjorden. — Herute blev vi så mottatt av koloniens populæreste person, nemlig kokken. Han ventet oss med de materielle goder fullt ferdige til fortæring. Guttene

„Vi takker —!“

lot så maten vederfares all rettferdighet. Dagen blev forøvrig benyttet til å ta omgivelsene i nærmere øiesyn, samt til å hilse på stedets attraksjon, to små griser og et bur med kaniner. — Dagene gikk med lek, badning, turer og spising. Særlig spisingen blev tatt med det største alvor, som det vil fremgå av følgende stikkprøve på ett aftensmåltid: 10 l. havregrøt, 120 smørbrød (hele) og 16 l. melk. — De to første ukene strålte solen ned på oss fra en skyfri himmel. Men den siste uken var regnet enehersker, og det tvang guttene til å holde sig inne. Vår ellers så kunstfattige koloni blev nu omdannet til teater. Og det blev ustanselig spilt stykker fostret av en vilter fantasi, til like stor glede for såvel «kunstnere» som publikum. — Vi står også i stor takknemlighetsgjeld til hr. pastor Riesterer og de gode St. Franciskussøstre som på så mange måter viste oss kjærlighet og interesse. I det lille, vakre St. Halvards kapell tilbragte vi også mangan uforglemmelig stund. — Nu vil vi leve på minnene, og av dem er der mange og gode. Gud signe våre velgjørere!

A. Aa.

— og derute:

UNDERVISNING ved medlemmer av religiøse kongregasjoner er nu forbudt i Russland, Spania, Guatemala, Honduras og Meksiko. Som bekjent er det her i Norge forbudt Jesuittene å virke — det samme forhold gjelder i Schweiz. Derimot er loven om forbud mot undervisning ved geistlige eller ordensfolk nu praktisk talt ophevet i Frankrike.

ROM. De første fire måneder av det hellige år har ifølge en statistikk, utarbeidet av det italienske jernbaneselskap, bragt 1,300,000 pilegrimmer til Rom.

SPANIA. Nogen misdædere har overhelt portalen til basilikaen i Begona med bensin og stukket den i brand. Likeledes har man satt ild på St. Christoforuskirken i Ferrol.

PARIS. I de tretten år som er gått siden Comité Catholique des Amitiés françaises under mgr. Baudrillarts presidentskap og med mgr. Beaupin som direktør blev reorganisert, har dette selskap utrettet meget for den katolske kirkes sak i Frankrike. Særlig har dets underavdeling «Oeuvre des Bourses» vært til stor velsignelse for alle de unge studenter som ved hjelp av økonomisk støtte av dette fond har kunnet fullende

sine studier, de fleste som prester. Over 200 har kunnet påbegynne og gjennomføre sin presteutdanning på dette grunnlag i disse år — de fleste ved Instituts catholiques i Paris, Lille og Lyon. Til dette fond slutter sig flere bokstipendier som støtter med hjelp til anskaffelse av undervisningsbøker og studieverker, og som også utstrekker sin virksomhet til misjonslandene og ungdommen der, hvad også Oeuvre des Bourses gjør, forutsatt at studiene drives i Frankrike. Endelig er der oprettet et slags engageringskontor, hvor man kan få alle opplysninger og som formidler forbindelsen mellom ungdommen i de forskjellige land og hjelper den til å få ansettelser o. l. For å utsprede kjennskapet til fransk kultur utskrives ofte konkurranser og avholdes kurser i forskjellige land — og selskapet kan med glede og takknemlighet se tilbake på fruktene av disse års intense katolske arbeide.

KINA. I Kufu, kinesernes hellige by, hvor Konfuzius kom til verden og døde efter et beveget liv, blir det nu oprettet en katolsk misjonsstasjon av misjonærer fra Steyler. Dette er i selve hjertet av konfuzianismen, da denne by hører hans gravtempel og alltid er besøkt av store pilegrimsskarer.

GENERALPRESIDENT madame Steenberghe-Engeringh har utsendt en skrivelse som er stilet til det internasjonale katolske kvinneforbunds geistlige rådgiver, mgr. Hoovelt og presidentene for de tilsluttede nasjonale forbund sålydende: «Monseigneur, Mes dames! Det er mig en glede å kunne meddele Dem, at den hellige Fader på min personlige anmodning har utnevnt en ny kardinal — protektor for vår internasjonale union, nemlig hans eminence kardinal Angelo Maria Dolci. Dette bevis på pavens velvilje og interesse for vår union må opmuntre og styrke de forskjellige nasjonale forbund til å knytte sig stedse fastere til den internasjonale sammenslutning av katolske kvinner, hvis betydning den hellige Fader atter har fremhevet overfor mig.» Kardinal Dolci er avdøde kardinal Cerettis efterfølger.

KALKUTTA. Ved foten av Himalaya i Darjeeling-distriktet oppretter nu Jesuittene en middelskole for elever av forskjellige raser og språk. Det er et stort og velsignelsesrikt tiltak for å utjevne de store motsetningsforhold i det indiske rike.

REYKJAVIK. Alle deltagerne i den italienske eskadreflyvning fra Ortebello til Chicago — over 100 mann med general Balbo i spissen — overvar under sitt ophold på Island den hellige messe i katedralen i Reykjavik. Der blev bedt en særlig bønn for det italienske flyvetokt og Guds velsignelse lyst over det og dets tapre menn.

PARIS. Siden planene om et særlig hostel i Paris — Cité Universitaire — for den studerende ungdom blev satt ut i livet har der reist sig stemmer som krevet en egen kirke bygget for katolske studenter. Cité Universitaire er jo særlig beregnet på utlendinger og omslutter nu mange bygninger, reist ved privat og nasjonal offervillighet. Nu har en rikmann påtatt sig å reise denne studenterby sin egen kirke, og fornylig har kardinal Verdier nedlagt grunnstenen til den i nærvær av den edle giver, m. Pierre Lebaudys enke og bror, idet han selv fornylig er død. Kardinalen var ledsaget av Nuntius Maglione og mgr. Chaptal, hvem sjelesorgen for utlendinger i Paris særlig er betrodd. Festligheten hadde samlet stor interesse og ungdommens takk for den storslåtte gave blev i varme ord tolket av dens representanter.